

A képviselőtestület 20xx. évi 12. sz. határozata a Bizottság felállításáról.

A rendelkezés 4 (a-d) pontból és egy mellékletből áll.

a) A Bizottság tagjai: a város mindenkori polgármestere (a Bizottság elnöke), továbbá 3, közmegbecsülésnek örvendő városi polgár, akiket az alkalmas jelentkezők közül sorsolással választanak. Megbízatusuk 3 esztendőre szól. További 1 tagot a polgármester javaslatára a képviselő-testület szavaz meg, az ő megbízatása egy esztendőre szól.

– És ha megszondáztatnak?

A polgármester felkacagott. Arca, nyaka, tokája rengett, talán a hasa is, de az nem látszott az asztaltól.

– Engem? Ne gyerekeskedj már, angyalom.

Az asszony vállat vont, és megtöltötte a poharat. A férfi felkapta, egyetlen mozdulattal felhajtotta, majd a poharat fejfelé visszarakta a viaszos vászonra.

– Te nem iszol? – szólt rá a fiára; huszonöt körüli, hízásra hajlamos fiatalember volt, szőke haja a homlokán kétoldalt már gyérülni kezdett. Egy babapiskótával kavargatta a kakaóját, s amikor a sütemény már nagyon elázott, bekapta.

– Apa!

– Tessék!

– Kérdezhetek valamit?

– A Jóisten áldjon meg, már kérdezed is. Ezt miért kell megkérdezni? Minden hülyeséget megkérdezel, amit meg jobb lenne, ha megkérdeznél, azt nem kérdezed meg soha. Katikám, hozd már ide a telefonomat a kredencről.

– Apa!

– Na, mondjad már!

– Tudod mit szeretnék?

– Még egy babapiskótát. Öcsikém, huszonhat éves vagy, és babapiskótát zabálsz reggelire. Mit szeretnél? Egy kis pálinkát?

– Szeretnék bekerülni a bizottságba.

A polgármester közben szelt egy darab császárhúst, a zsíros ujjait szopogatta, a középsőt majdnem leharapta.

– Azt elhiszem. A bizottságba.

– Nem tudsz odahatni?

– Minek gondolsz engem, öcsike?

– Te mindent el tudsz intézni.

– Na ne szórakozz velem, fiam, rengeteg dolgom van, mindjárt indulnom kell az ülésre.

– Ha te odahatnál...

– Hová? A sorsolásra? Ha erre képes volnék, inkább lottóznák, öregem.

– Lottóznék.

– Mit mondasz?

– Biztos megoldható...

– Add ide a sőtartót! Hogy venné az ki magát, ha épp a polgármester fiát sorsolnák ki annyi jelölt közül? Mi? Hát másnap reggel meglincselnének minket!

– A vadászkastély üzemeltetői szerződését is a Karcsi bácsi...

– Az más. És megint más a bizottság. A bizottság az nagyon más. Az nem vicc. – Közben már hívást indított a telefonján. – Ferkó? Ne haragudj, ma nem tudjuk megnézni a nyúlgátat, bizottsági ülés van. Talán holnap. Addig biztosan nem önt ki. Mit? Jó, odaküldöm a Lacit. – A fiára pillantott, mialatt újabb számot hívott. – Majd ha te leszel a polgármester, öcsi, akkor benne leszel a bizottságban. Lacikám? Ugorj már ki délelőtt a nyúlgáthoz, aggódnak, hogy átbukik a folyó. Mit? Nem, sajnos nekem bizottsági üléssem van.

Melléklet,

mely szabályozza a Bizottságba való jelentkezés feltételeit. A jelölttől elvárható:

- 18. életévét betöltött férfi legyen;
- a közügyektől nincs eltiltva;
- állandó lakhelye a városban található;
- korábban még nem volt tagja a Bizottságnak;
- rendelkezik két olyan ajánlóval, aki szintén megfelel a fenti feltételeknek, kivéve, hogy korábbi bizottsági tagság nem akadály.

– Pistinek szolfézs van ötig, Hajnit pedig el kell kísérni a Felsőmajorba, mert...

– Nem biztos, hogy odaérek – vakarta meg Fodor István a feje búbját; érdekes, ott újabban mintha kopaszodna. És a kávésbögrének támasztott újságban is néhány sort mostanában elmosódottan szednek.

– Fél ötre mindig véget ér az ülés – jegyezte meg a felesége.

– Oké, persze, Pistit elhozom, de Hajnit nem tudom vállalni.

– Jó, azt megoldom én.

Fodor lapozott, már csak a címekeket nézte.

– Bezár a kis bolt a sarkon – olvasta tűnődve.

– Úgyis elég drága volt.

– De be lehetett ugrani friss kenyérért. Most hozhatok azt is a Tescóból.

– Hát szóljál a polgármesternek, hogy adjon valami adókedvezményt a kis boltoknak, hogy ne zárjon be. Mindannyian jobban járnánk.

– Ugyan már, szívem, ez nem így működik. – Nagyt kiáltott: – Gézuka, Pisti, indulunk!

Felálltában belebotlott egy nyitott táskába, tankönyvek potyogtak ki belőle.

– Géza, gyere ide! – kiabált az asszony. A kamasz megállt kétlépésnyire. – Este azt mondtad, összepakoltad a mai holmidat. Mi ez? Angol füzet? Ma nem is lesz angol!

Fodor István közben kilépett az ajtón, a hőmérőre pillantott, amire ilyenkor rásütött a nap, teljesen téves adatot szolgáltatva, ezúttal negyven fokot. Ezért a férfi nem is törődött vele.

– Az ebédszünetben még feladhatnád ezt a két csekket – nyomott gyorsan Fodorné a férje kezébe egy borítékot.

Fodor kiállt a kertből a kocsival, s úgy került a bizottsági ülésre menet, hogy a két nagyobb gyereket kitehesse az iskolánál.

Molnár József, a gimnázium nyugalmazott igazgatója akkurátusan szétszaggatta a zsömlét, és a darabkákat belenyomogatta a tejeskávéba. A szétázott, felfúvódott péksüteményt aztán kihalászta egy kiskanállal, és – száját hatalmasra tátva – bekapta.

– Nagy megtiszteltetés ez nekem, hetvenhárom évesen, hogy bekerülhettem a bizottságba – mondta öntudatosan, és a felesége átnyújtotta az asztal fölött a szalvétát, hogy megtörölje a száját.

– A te korodban már talán... – szólt az asszony bizonytalanul.

– Nem utasíthattam vissza! – csattant fel szokatlan élességgel. – A polgármester engem ajánlott a testületbe, tudod, hogy összesen egy tag van, akit nem sorsolással választanak. Bizonyára így akarták honorálni azt a rengeteg

munkát, amit a gimnáziumba öltem. Ebben a városban mindenki, aki számít, valamikor a tanítványom volt. Innen a tisztelet. Salánki főorvos is szívesen bekerült volna, elhiheted, pedig ő nyolcvan lesz. De nem őt jelölték.

– Talán jövőre.

– Talán. És büszke is lesz rá. És a családja is büszke lesz. Csöngettek.

– Nyisd ki, ez a Laci lesz – szólt a férfi izgatottan.

– Laci? Ilyenkor?

– Megkértem, hogy vigyen el kocsival az ülésre. Képzeld, legutóbb, amikor busszal mentem, elszundítottam, és később szálltam le. Egy kicsit el is késtem. Rém kellemetlen volt.

– Mikor utalják át a pénzt? – kérdezte az asszony, miközben a férje ingét vasalta. Dávid a sportújságot lapozgatta éppen, szórakozottan kérdezett vissza:

– Milyen pénzt?

– A bizottsági honoráriumot.

– Még korai. Huszadika körül szokták.

A nő letette az állvány peremén e célra kialakított fém tartóra a vasalót, és kiment a konyhába. Még a pizsama felsője volt rajta, amit összesen két vékony pánt tartott. Mellei megemelték kissé a ruha anyagát, ami épp csak a hasáig ért; a köldöke kilátszott. Alul csak egy bugyit viselt. Rámosolygott a férfitra. Dávid ijedt gesztust tett.

– Tudhatod, hogy bizottsági ülés van...

– Éppen azért – kacérkodott az asszony.

– Elkések. A polgármester elég szigorú ebben, nem lenne jó összerúgni vele a patkót...

– Na jó – sóhajtott csalódottan, és témát váltott. – Mennyinél is tartunk, ha megjön az e havi?

– Másfél millió körül. Te szoktad ezt számon tartani.
– Abból már beépíthetnénk a galériát. Jövő ilyenkor akár szülhetnék is... Nem is kéne végigcsinálnod a három évet...
– Hagyjam ott a bizottságot? Te megőrültél! Rajtam röhögne az egész város.
– Inkább hálásak lennének. Akkor sorsolnának új tagot. Nekünk pont elég ez a másfél millió...
– Képezhetnénk egy kis tartalékot is. – Szertartásosan az órájára pillantott. – Hú, elszaladt az idő.
Felhörpintette a kávéját.
– Ingem kész van?
– Persze. A vasalóállványon.
Felöltözött, az íróasztal mellől felvette az aktatáskáját. Egy pillantást vetett a tükörbe. Jobbra fésülte a haját. Adott egy puszit a felesége arcára – keze egy pillanatra a derekára, majd lejjebb tévedt –, és kilépett az ajtón.
Gyalog ment, az út talán tíz percig tartott.

b) A bizottsági ülésekre havonta, a hónap első keddjén kerül sor. Abban az esetben, ha ez munkaszüneti napra esne, akkor a rákövetkező szerdán.

Gergő már elmúlt huszonkét éves, de még mindig nem tudta, merre kanyarodik az élete. Őt voltaképpen ez nem is érdekelte annyira, inkább elvált édesanyját, akivel kettesben lakott egy panelház harmadik emeletén. Amikor nem vették fel az egyetemre, természetesnek látszott, hogy legközelebb újra megpróbálja, s addig, amíg talál valami pénzkereseti forrást (nem talált), az anyja gondoskodik róla éppen úgy, mint addig.

„Jövőre sikerül”, bízatta a mama három esztendeig töretlenül, Gergő hümmögött, jelentkezett, de legutoljára már el sem ment a felvételire. Közben azonban kisorsolták a

bizottság egyik megüresedő helyére, s ha fejedelmi bért nem is kapott, arra elegendő volt, hogy zsebpénzt már ne kunyeráljon hazulról. Anyja persze továbbra is mosott és főzött rá. Ezzel viszont együtt járt a mormogás joga, ami reggelenként – de a bizottsági ülés napján feltétlenül – az édesanya szemrehányásaiban nyilvánult meg, és szinte mindig így hangzott:

– Nem szégyelled magad? Miért nem keresel valami tisztességes munkát?

(Továbbtanulásról újabban már nem esett szó.)

– Tudod hányan irigyelnek, amiért benne vagyok a bizottságban? – felelt hetykén Gergő.

– Na jó, de ez nem végleges megoldás! Mi lesz, ha letelik a három év?

– Akkor is lesz valami.

Az asszony néhány, értelmes szóvá össze nem álló hangot hallatott, aztán a hűtő tetejéről levett egy szalvétába burkolt kis csomagot.

– Tessék, párizsis zsömle.

Gergő zsebre vágta, s már szaladt is. A ház előtt éppen sikerült felkapaszkodnia egy buszra. Óvatosan körülsandított, de nem látott senkit, akit ellenőrnek vélt volna. Így aztán nem lyukasztott jegyet.

c) A Bizottság tagjait munkájukért díjazás illeti meg, ennek összege – bizottsági ülésenként – megegyezik a mindenkori havi minimálbér összegének 70 %-val.

Amikor Gergő leugrott a buszról, a többiek már türelmetlenül toporogtak a kapuban. A polgármester kifejezett óhajára mindig együtt mentek be az épületbe. („Ne nyitogassák itt nekünk kétpercenként a kaput, mint valami

nyilvánosházban!”, mondogatta, csak félig tréfásan.) A fiatalember nem kért elnézést, a nyugalmazott iskolaigazgató dűnnyögött is valamit úgy általában az ifjúságról, tiszteletről, pontosságról.

– Megállítottak a rendőrök – mesélte közben a polgármester Istvánnak, a négygyermekes apának, aki följebb parkolt, ahol már nem kellett az automatába pénzt dobni. – Mer’ hogy gyorsan hajtottam.

– Megállították a polgármestert? – kérdezett vissza a férfi udvarias lojalitással.

– No naná! Én megmondtam a főkapitánynak: „Marcikám, nincs kivételezés! Ha édesanyád száguldozik százzal a Rákóczi utcában, akkor is megbünteted!”

– És megbüntettek? – csodálkozott István őszintén.

– Mondtam nekik, hogy bizottsági ülésre megyek. Csak tisztelegtek és jó munkát kívántak... – Röviden felnevetett, aztán hirtelen elkomolyodott. Egy pillantással felmérte, valóban mindnyájan együtt vannak-e, és megnyomta a csengőt. – Dolgozzunk, uraim!

A portás beengedte őket, szokásos szűrős tekintetével végigmérte, és magában – de ajka mozgásából nyomon követhetően – megszámolta őket.

– Kérem, írják alá a jelenléti ívet! – szólt akkurátusan, de addigra már mindannyian sorban álltak a kis asztalnál, és az előrenyomtatott vonalakra odabiggyesztették a szignójukat.

Tavaly felszereltek az átjáróban egy fémdetektoros kaput is, de amióta a polgármester kulcscsomójánál bejelzett – és hosszas magyarázkodásra kényszerült, miféle kulcsok maradtak a zsebében, amikor egy halomnyit már korábban kipakolt a tálcára a telefonja és a fémpénzekkel teli tárcája mellé –, azóta néma közmegegyezéssel egyszerűen elkerülték a kaput, és senki sem szólt rájuk.

Horváthné fogadta őket, lerakta a gondosan összekészített dossziékat a vörös kanapé melletti dohányzó asztalkára.

– Van egy új munkavállalónk – kocogtatta meg sokat sejtetően a legfelső dossziét.

– Akkor azzal kezdjük – bólintott komolyan a polgármester. – Azt gondolom, én mindjárt hozzá is foghatnék.

– Úgy tudom – mondta némi krákogás után Gergő, aki viszonylag friss tagnak számított, és még sosem volt dolga új munkavállalóval –, ebben az esetben legalább három, egymástól független ellenőrzésre van szükség.

– Természetesen – vetette oda a polgármester, és lehúzta a cipőjét. – Rengeteg feladatunk lesz ma, ha óhajtja, fiatal barátom, kiveheti belőle a részét. Beszéljék meg egymással. Csak aztán maradjon idő a végén a jegyzőkönyvek elkészítésére – tette hozzá megborzongva, mert a papírmunkát utálta, s noha a javát mindig ráhagyta Dávidra, azért legalább átolvasni és aláírni magának kellett.

– Na, ma is itt leszünk egész nap – sóhajtott István, átpörgetve a dossziék anyagát, egy kicsit hosszabban elidőzve az egyiknél, amelyikből kihúzott egy fényképet is. Szakértően nézegette, ráfirkantott egy papírra néhány megjegyzést, aztán továbbadta a nyugalmazott iskolaigazgatónak, aki izgalomtól remegő kézzel fogta meg.

– Felelősségteljes munka – szólt akadozva. – Fárasztó és... izé...

– Sok a szöveg – avatkozott közbe a polgármester, és elindult a kettős ajtó felé. – Igyekezzenek, uraim, délben szeretnék ebédelni, addig végeznünk kell a dolgaink ötvenhatvan százalékaival.

– Teljesen irreális... – tiltakozott Dávid, és alig leplezetlenül Józsefre pillantott.

– Csak ne célozgassunk, uraim – szólt ingerülten a nyugalmazott iskolaigazgató. – Kapok egy erős feketét, és felveszem a tempót.

– Természetesen a fekete alatt kávéért – fordult vissza vigyorogva a polgármester az ajtóból, mielőtt benyitott volna.

A délelőtt ezután már szorgos munkával telt. A bizottság tagjai számos szempont alapján osztályozták az alkalmazottakat, szakvéleményeket írtak – többször is torlódást okozott, hogy csak egy számítógép állt rendelkezésre a jegyzőkönyvek rögzítésére –, és még az is belefért, hogy József – állítólag – fél órászkára el is szundított.

Az ebédszünetet szigorúan betartották – József zellerkrémlevest evett, a polgármester sertéspörköltet, Gergő például mindössze egy hamburgert, István pedig épp csak bekapott egy szendvicset, hogy maradjon ideje feladni a csekkeket –, és mindannyian kissé talán elbágyadva, de tettvágytól fűtve tértek vissza az ülésre.

d) A Bizottság feladata: A városi kupleráj működésének ellenőrzése, az ott dolgozók megbízhatóságának, szolgáltatásaik minőségének mérése empirikus úton. Különös figyelmet kell fordítaniuk az esetleges új dolgozók tesztelésére, a kupleráj tekintélyének óvására. A bizottsági közös ülésről jegyzőkönyv készül, amelyet a képviselőtestülettel ismertetni kell.

– Ma nagyon sokat dolgoztunk – sóhajtott fáradtan Dávid. Hanyatt dőlt a fotelben, lerúgta a papucsát, és a lábát feltette a szemközti asztalra. Felesége behozta a vacsorát egy tálcán, és a férje ölébe tette.

– Nem tudom, helyes-e ezt vállalnod... Nem fogod bírni. Muszáj ennyit gürizni? – aggodalmaskodott az asszony.

– Hiszen kiszámoltuk. Kell ez a pénz. Azt hiszed, nekem öröm? – csattant fel mérgesen a férfi. Letette öléből a tálcát, és magához húzta a laptopot. Fontoskodva pötyögtetni kezdett a klaviatúrán. – Még ki kell egészítenem a jegyzőkönyvet – magyarázta idegesen.

– Igazán jelentős presztízs benne lenni a bizottságban – magyarázta otthon a nyugalmazott iskolaigazgató. – Képzeld csak el, milyen csalódás volna: bizottsági ülés nélkül... Hulla fáradt vagyok... – tette hozzá. Az asszony segített neki levetkőzni, szinte beleájult az ágyba.

Fodor István a többiekénél később ért haza, ő még elhozta Pistit a szolfézsról.